

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали I науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
факультету початкового навчання**

17 травня 2022 року

Частина 2

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 6 від 15.06.2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали І науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (17 травня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. Ч. 2. 37 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

Видано за рахунок авторів.

СЕКЦІЯ 3

ІНКЛЮЗИВНИЙ ПРОСТІР В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Бережна Наталія Завдання сімейного виховання щодо розвитку дітей з особливими освітніми потребами	27
Спаських Ірина Шляхи формування комунікативних навичок у дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення	28
Фастовець Аліна Вплив казок на розвиток мовлення дошкільників із ЗНМ	29

СЕКЦІЯ 4

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ВЗАЄМОДІЇ ТА СПІВПРАЦІ УЧИТЕЛЯ, УЧНЯ І БАТЬКІВ

Головіна Поліна Педагогіка партнерства як засіб партнерської взаємодії закладу освіти та сім'ї	30
---	----

СЕКЦІЯ 5

РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Пашкова Марина Наукові підходи до проблеми академічної обдарованості учнів	31
---	----

СЕКЦІЯ 6

ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА КОМПАРАТИВІСТСЬКІ СТУДІЇ

Жуковська Ірина Реалізація ідей В.О. Сухомлинського в новій українській школі	32
Гасанова Гюльшад Формування громадянської позиції у педагогічній спадщині Г. Ващенко	33
Підгорна Тетяна Національна система освіти і виховання у педагогічній спадщині С.Ф. Русової	34
Тер-Арсенян Наталія Підготовка вчителя початкових класів у педагогічній спадщині К.Д. Ушинського	35
Шведова Наталія Педагогічний доробок С. Миропольського	36

СЕКЦІЯ 3

ІНКЛЮЗИВНИЙ ПРОСТІР В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Завдання сімейного виховання щодо розвитку дітей з особливими освітніми потребами

Бережна Наталія

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент В.О. Шищенко

Українське суспільство сьогодні серйозно опікується проблемами навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами. З'явилися запити громадських організацій, які реалізують численні програми надання освітніх послуг дітям з різними нозологіями, такі ініціативи підтримані урядом у вигляді нормативних актів. Заклади шкільної і позашкільної освіти розробляють програми для гармонійного розвитку таких дітей, залучають до співпраці фахівців, що здатні надати дієві рекомендації в цій галузі. Але пріоритетним напрямом роботи у процесі навчання й виховання дитини з особливими освітніми потребами залишається сімейний.

Участь родини у процесах адаптації та навчання дитини з особливими освітніми потребами важко переоцінити. Саме члени сім'ї найчастіше стають помічниками вчителя в побудові та реалізації особистісної траєкторії розвитку дитини. Вони не лише знають звички й уподобання учня чи учениці, а й створюють атмосферу довіри, знімають тривожність, допомагають організувати гігієнічні процедури чи уникнути проблем з харчуванням. Присутність рідної людини дозволяє відчувати себе в безпеці, швидше поладнати з учителем та однокласниками, долучитися до спільних справ. У той же час член родини краще знає як поводитися в певних ситуаціях (наприклад, при виявах агресії, тривожного стану, втоми, девіантної поведінки тощо), може пояснити ту чи іншу реакцію дитини. Незаперечним авторитетом для будь-якої дитини є батьки, а сімейні традиції, правила, ритуали допомагають реалізуватися в суспільному житті, особливо якщо вони спрямовані на діалог з оточуючими, продуктивну співпрацю й взаємну повагу. Атмосфера довіри, щирих взаємин у сім'ї позитивно впливає на розвиток будь-якої особистості, а для дитини з особливими освітніми потребами має надважливе значення. У сімейному колі формуються здатності до взаємодії, естетичні смаки, етичні норми поведінки, тлумачаться позитивні й негативні суспільні явища, закладається система ціннісних орієнтирів. Часто родина приймає рішення про домашнє навчання і бере на себе зобов'язання щодо підтримки, сприяння та розвитку пізнавального інтересу учня чи учениці. Відповідно, найгіршим варіантом є повне усунення родини від проблем навчання дитини, що має особливі освітні проблеми, ігнорування приписів фахівців, розвиток конфліктних ситуацій з педагогічним колективом та класом.

Отже, сімейне виховання є важливим складником усього освітнього процесу, у який залучені діти з особливими потребами в навчанні. Родина є тим природним середовищем, яке сприяє формуванню й розвитку цінностей, базових компетентностей та сталих освітніх навичок.